

PÆDAGOGISK TILSYNSRAPPORT 2021

Randers kommune

RANDERS

AFDELINGENS NAVN: Stjernehuset

DAGTILBUDETS NAVN: Dagtilbud Nordvest

DATO FOR AFHOLDT PÆDAGOGISK TILSYN: 26.10.2021

DELTAGERE: Mia Amby Buch (pædagog i vuggestuen), Gitte Duus Bjerre (pædagog i børnehaven), Claus Bossow (dagtilbudsleder, Charlotte Christiansen (formand for forældrerådet, 2 børn i Stjernehuset, Torben (pædagogisk leder)

KONSULENT: Maja Kellberg (BFU)

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLD

Indholdsfortegnelse	2
Indhold	2
Indledning	3
Generelt om pædagogisk tilsyn	3
Covid-19	3
PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021	3
Kvalitetsrapport og handleplaner	4
Den styrkede pædagogiske læreplan	5
Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan	5
Børn i udsatte positioner	6
Sammenhænge	6
Forældresamarbejde	7
Den løbende udvikling af kvalitet	7
Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN	8
Opsamling + aftaler fremadrettet	11

INDLEDNING

Generelt om pædagogisk tilsyn

Ifølge Dagtilbudsloven har kommunalbestyrelsen pligt til at føre tilsyn med, hvordan dagtilbuddets opgaver bliver løst efter gældende lovgivning samt lokale politiske beslutninger. Det pædagogiske tilsyn har til hensigt at sikre, at der arbejdes med lovgrundlaget, Dagtilbudslovens formål om at understøtte alle børns trivsel, læring, udvikling og dannelse i et tæt samarbejde med forældrene.

I Randers kommune varetages det lovpligtige tilsyn af Børn og skoleforvaltningen. Udover det formaliserede pædagogiske tilsyn, foregår der løbende i det daglige samarbejde mellem dagtilbuddene og forvaltningen, et uformelt tilsyn.

Tilsynet fokuserer på kvaliteten af det pædagogiske læringsmiljø i dagtilbuddet. Det pædagogiske læringsmiljø er den sammenhæng børnene indgår i, når de befinder sig i dagtilbuddet og omfatter blandt andet: *Samspillet med- og relationer til personalet og til resten af børnegruppen, legens muligheder og den voksnes rolle i legen, planlagte pædagogiske aktiviteter og hverdagsrutiner, den fysiske indretning på stuen og i dagtilbuddet generelt.*

COVID-19

Tilsynet er foretaget i en periode, hvor dagtilbuddet har været underlagt restriktioner grundet Covid-19. Disse restriktioner påvirker hverdagen i dagtilbuddet og det generelle pædagogiske læringsmiljø. Eksempelvis i forhold til tilgængelighed af materialer og rutiner for forældresamarbejde.

PÆDAGOGISK TILSYN I RANDERS KOMMUNES DAGTILBUD 2021

Børn og Skoleforvaltningen i Randers kommune har i perioden marts 2021 til december 2021 gennemført formaliseret pædagogisk tilsyn i alle kommunale, selvejende og private dagtilbud, samt børnebyerne under skoleområdet.

Det pædagogiske tilsyn i 2021 består af flere dele.

1. En observation a 3 timers varighed foretaget af foretaget af eksterne, certificerede observatører fra University College Nord, act2learn. Observation munder ud i en tilbagemelding og kvalitetsrapport til dagtilbuddet.

2. Tilsynsmøde afholdes i dagtilbuddet
3. Tilsynsrapport offentliggøres på dagtilbuddets hjemmeside.

Denne rapport udgør den skriftlige afrapportering af den samlede proces omkring pædagogisk tilsyn i det enkelte dagtilbud.

KVALITETSRAPPORT OG HANDLEPLANER

Vi ved, at børns trivsel og læring i de første leveår er af afgørende betydning – både for det gode børneliv-nu-og her- og for børnenes muligheder på sigt. Vi ved også, at langt de fleste danske børn i 1-6-års alderen bruger de fleste af deres vågne timer i et dagtilbud.

Dagtilbuddene er derfor en vigtig arena i forhold til at sikre, at *alle* børn trives og udvikler sig. Mangeårig forskning inden for kvalitet i dagtilbud giver os vigtig viden om, hvad børn i 0-6-års alderen har behov for, for at udvikles, trives og lære.

Den høje kvalitet viser sig som konkrete, observerbare tegn i barnets hverdag. Det er disse tegn, der er omdrejningspunktet i den pædagogiske forskningsmetode ITERS-3 og ECERS-3, der er anvendt som metode i observationerne og kvalitetsmålingen i det pædagogiske tilsyn i Randers kommune i 2021.

I alle dagtilbud er der foretaget en observation af 3 timers varighed på en udvalgt stue/gruppe. Udvælgelsen af de observerede enheder er randomiseret.

Baseret på observationen, har UCN udarbejdet en rapport med tilbagemeldinger på dagtilbuddets pædagogiske læringsmiljøer set fra et børneperspektiv. Udover rapporten, har hvert dagtilbud modtaget en mundtlig tilbagemelding fra observatøren.

I afsnittet til sidst i rapporten, Opsummering fra kvalitetsrapporten v. UCN, følger opsummering af anbefalingerne i kvalitetsrapporten¹.

¹ Ved enhver nævnelser af ITERS-3 eller Ecers-3 i projektbeskrivelsen, henvises til: Infant/Toddler Environment Rating Scale®, 3. udg. Udviklet af Thelma Harms, Debby Cryer, Richard M. Clifford, Noreen Yazejian. Udgivet på dansk af Forlaget Hogrefe.

DEN STYRKEDE PÆDAGOGISKE LÆREPLAN

Af Dagtilbudslovens §8, fremgår det at der i alle dagtilbud skal udarbejdes en skriftlig pædagogisk læreplan. Den pædagogiske læreplan skal udarbejdes med afsæt i et fælles pædagogisk grundlag (jf. stk. 3 og 4) samt i 6 udvalgte læreplanstemaer (jf. stk. 4 og 9). Det fremgår endvidere at lederen af dagtilbuddet er ansvarlig for at arbejdet med den styrkede pædagogiske læreplan evalueres mindst hvert 2. år, samt at såvel læreplanen samt evalueringen offentliggøres,

Nærværende afsnit omhandler dagtilbuddets arbejde med temaerne i Den styrkede pædagogiske læreplan, samt hvordan dette arbejde er evalueret.

Der tages særligt afsæt i følgende 3 emner: *Børn i udsatte positioner, Sammenhænge og Forældresamarbejde.*

Generelt om dagtilbuddets arbejde med- og evaluering af den styrkede pædagogiske læreplan

På tilsynsmødet beskriver ledelsen i Stjernehuset, at der er udarbejdet en funktionsbeskrivelse for pædagogmedhjælper, pædagoger og pædagogiske assistenter, hvori de *generelle* forventninger til medarbejderne er beskrevet. Foruden de generelle forventninger er de *specifikke* forventninger til medarbejderne i forhold til læreplanen også tydeligt beskrevet. Dette for at gøre det lettere for medarbejderne at implementere den styrkede pædagogiske læreplan.

I forhold til arbejdet med læreplanstemaerne reflekterer ledelse og personale sammen hver gang et læreplanstema skal udfoldes i den pædagogiske praksis. Man drøfter hvilket tema og hvorfor lige præcis dette tema. På tilsynsmødet viser Stjernehuset en stabel af kasser i forskellige farver, der skal hænges op udenfor. Hver kasse repræsenterer et læreplanstema og materialerne i kasserne skal være tilgængelige for børnene.

Udover denne måde at arbejde med læreplanstemaerne fremgår det på mødet, at Stjernehuset også arbejder med læreplanstemaerne på den måde, som det er ønsket fra ministeriets side af. Ifølge den nye læreplan skal det pædagogiske personale tænke alle læreplanstemaerne ind i aktiviteter og rutinesituationer over hele dagen, og være bevidste om, hvornår og hvordan de understøtter barnets sproglige, motoriske, sociale, kulturelle og alsidige udvikling og ikke mindst barnets kendskab til udeliv.

Stjernehuset fremhæver på mødet, at de systematisk anvender evalueringsmodellen, der er udarbejdet i forhold til den styrkede pædagogiske læreplan, og at de aktuelt er i en implementeringsproces. En nødvendig implementeringsproces efter en lang periode med Covid-19 og opbrudte læringsmiljøer underlagt sundhedsmæssige restriktioner.

Stjernehuset har etableret et såkaldt kvalitetsforum, der er oprettet på tværs af stuerne. I dette forum evalueres f.eks. ITERS og ECERS rapporterne og de konklusioner, der her har været på det pædagogiske læringsmiljø generelt.

Der har bl.a. været fokus på, at gøre materialer mere tilgængelige for børnene, at børn gerne må gå fra fællessamlinger og at sikre sig, at der er andre aktiviteter til de børn, der ikke har interesse i krea-aktiviteterne. Hvis der ikke er en trækplasteraktivitet, skal der tilbydes en sådan til børnene, så de kan koble sig på, hvis de ikke lige ved, hvad de skal lave.

For både vuggestue og børnegruppe tager dagen afsæt i den aktuelle børnegruppe og hvad der i den sammenhæng måtte være behov for at sætte i gang eller springe over.

Børn i udsatte positioner

Stjernehuset arbejder systematisk med DUÅ (de utrolige år) for at fremme udviklingen for børn i udsatte positioner. DUÅ har til formål at styrke tilknytningen og samspillet mellem det enkelte barn og de primære voksne, der er omkring barnet.

I det øjeblik Stjernehuset har et barn i en udsat position går et "forskningsprojekt" og en dataindsamling i gang med henblik på at opklare, hvad der kan være på spil for barnet.

Den pædagogiske leder i Stjernehuset understreger forskellen mellem integration og inklusion. Ved integration er det individet, der skal tilpasse sig det eksisterende system. Når der er ægte inklusion, er det læringsmiljøet der justeres på, så barnets deltagelsesmuligheder styrkes og sikres.

Det er tydeligt, at Stjernehuset arbejder med inklusion på den måde, det er tiltænkt fra forvaltningens side af, hvilket peger på et læringsmiljø af høj kvalitet.

Sammenhænge

I den styrkede læreplan er begrebet sammenhænge ét af 9 vigtige elementer i det pædagogiske grundlag. Det er vigtigt for børn, at forældre og personale forsøger at skabe sammenhæng i de mange overgange et barn kan opleve i de første 6 år.

I Stjernehuset er der systematiske overleveringsmøder fra vuggestue til børnehave. Barnets udvikling og behov drøftes med forældre og i personalegruppen, så barnet kan mødes i sin nærmeste udviklingszone.

For personalet er tiden med de store børn central for at sikre en god overgang til skolen. Den ældste årgang har sin dagligdag ca. 500 m væk fra Stjernehuset indtil overgangen til før-skole.

I denne periode er der mulighed for at få øje på færdigheder, der mangler at blive opøvet inden før-skoletiden. Det er en gennemgående pædagog, der følger med børnene videre til skolen, hvilket sikrer kontinuitet og tryghed for børnene.

I den kommende tid står Stjernehuset overfor en mulig omorganisering, da kapaciteten udvides.

Det understreges på tilsynsmødet, at forældrene, personalet og børneperspektivet skal inddrages i den kommende proces.

Forældresamarbejde

Forældrerepræsentanten udtrykker meget tydeligt, at det er fantastisk at være forælder i Stjernehuset.

Stemningen er god, børnene er glade, når de bliver afleveret og hentet og der er et stort kendskab til de voksne. Selv under Corona har forældresamarbejdet fungeret upåklageligt. Personalet har været meget positive, hvilket har haft stor betydning for børnenes første erfaringer med hverdagen under en pandemi.

Personalet supplerer ved at tilføje, at det er vigtigt at møde alle forældre ud fra lige præcis den enkelte families forudsætninger og rammer for et godt familie- og børneliv.

I forældresamtalerne gør personalet meget ud af at fremhæve barnets ressourcer og de positive situationer og møder med børnene. På den måde bliver det lettere at tale om de sværere emner som f.eks. "dit barn bed et andet barn". Det er vigtigt at komme hele vejen rundt, hvis det gode forældresamarbejde skal lykkes.

Den pædagogiske leder har bevidst valgt at deltage i opstartssamtalen med nye forældre.

På den måde får lederen et kendskab til og en vigtig viden om familierne, der kan bruges i det øjeblik familien evt. ønsker en ekstra samtale om noget, der er vigtigt for lige præcis den familie. Det er vigtigt for ledelsen, at medarbejderne får de fleste positive samtaler med familien omkring børnene, og at ledelsen tager over i de situationer, hvor der kan være "knaster" i samarbejdet.

For Stjernehuset er det meget vigtigt, at forældrene oplever, de bliver taget alvorligt og er vigtige. I den forbindelse har et goddag og et farvel stor værdi i al sin enkelhed.

DEN LØBENDE UDVIKLING AF KVALITET

Stjernehuset understreger under dette punkt, at det er "meget, meget" på vej med implementeringen af den styrkede pædagogiske læreplan.

Der arbejdes desuden på at udvikle en faglig feedbackkultur, hvor personalet styrkes i at reflektere over egne handlinger i mødet med børn, forældre og kolleger.

Der har i forbindelse med Iters og Ecers målinger været brainstorm på alle stuer forud for mødet i Stjernehusets kvalitetsforum, hvor rapporternes konklusioner er blevet behandlet.

I den forbindelse nævnes det, at stuerne har arbejdet særligt med begrebet *børneperspektiv* ved at lade et barn i hver gruppe vise huset frem for den voksne og fortælle om, hvad barnet godt kan lide at beskæftige sig med og vise, hvad man kan foretage sig i de forskellige rum.

Stjernehuset ønsker desuden løbende at uddanne det pædagogiske personale. Det kan være som deltagere på et sansemotorisk kursus udbudt af PPR, at uddanne sig til faglige fyrtårne eller ved at få indgående kendskab til den tidlige indsats på et aktuelt diplommodul på VIA.

Alle pædagogiske medarbejder er endvidere introduceret til ICDP og tilgangen i RARRT, der er et supplerende uddannelsesforløb til ICDP.

OPSUMMERING FRA KVALITETSRAPPORTEN V. UCN

Opsamling, ITERS-3

Under observationen og i denne rapport er der eksempler på god kvalitet, særligt indenfor Sprog og bøger samt Interaktion.

Opmærksomhedspunkterne peger på en række forhold som I kan vælge at arbejde med, hvoraf nogle af de mest afgørende uddybes her.

- **Vær opmærksom på enkelte punkter indenfor for hygiejne og toiletbesøg**

Der er en del fokus på hygiejne og børnene vejledes et langt stykke henad vejen heri. Hav en ekstra opmærksomhed på at også børn der er skiftet af en voksen, skal have vasket hænder. Dertil kan I med fordel tilbyde de ældre børn toiletbesøg gennem formiddagen.

- **Overvej at udarbejde en tydelig struktur, der sørger for, at børn altid er under opsyn og får tæt vejledning, særligt omkring redegynngen**

Der opstår en enkelt farlig situation, hvor en voksen forlader redegynngen. Kan en anden voksen ordne gøremålet eller kan en anden voksen tilkaldes og fortsætte opsynet og den tætte vejledning?

- **Opmærksomhed på at følge børnenes perspektiver, ønsker og handlinger helt "til dørs"**

Hvad vil børnene? Hvad giver de udtryk for? og i forlængelse af det indfri det i videst muligt omfang. Dvs. en hår-fin sensitiv balance mellem at mærke og opdage børnenes behov OG at handle herpå, således at børnene oplever at blive understøttet og imødekommet af såvel personalets kommunikation OG handlinger i forhold til børnenes individuelle behov.

- **Tilbyd mere tilgængeligt materiale indenfor bøger, musik, finmotorik, krea, klodser, matematik/tal og accept af mangfoldighed.**

I har (især) et godt udstyret motorik-interessecenter indendørs med mange og varierede materialer. Ligesom motorik-interessecenteret kan I overveje at lave ét eller flere centre, hvor børnene har en række forskellige muligheder for leg og materialer, indenfor et tema. Det kan fx være finmotorik, krea eller natur/science. I kan også overveje at tilbyde flere varierede materiale udenfor.

17

- **Forstør betydningen af interaktion børnene i mellem**

Det kan gøres ved fx at tale mere om børns handlinger, intentioner eller følelser over for andre børn samtidig med at personalet opmuntrer positivt til blide berøringer blandt børnene og i det hele taget at hjælpe børnene med at blive opmærksomme på hvordan deres handlinger påvirker andre.

- **Balancer tiden ude og inde, så der bliver god tid til fordybelse i leg og brug af materialer indenfor.**

Under observationen foregår fri leg næsten udelukkende udenfor. Materialer og legetøj indenfor er i en ITERS-3-definition ikke tilgængeligt. Selvom der er en del stationære og bærbare materialer udendørs, så er der alligevel - samlet set - en begrænsning i hvad børnene kan beskæftige sig med i fri leg.

I kan overveje at dele gruppen op i to, én på stuen og én på legepladsen, der roterer. Så vil der være god plads til forskellige lege på stuen, og børnene vil på skift have adgang til materialerne indenfor.

Hvis I giver plads til fri leg indenfor, fx frem for samling (evt. enkelte dage), vil materialerne indenfor ligeledes være tilgængelige i længere tid.

Opsamling, ECERS-3

Observationen viser, at I har et fremragende kvalitetsniveau for interaktion og et godt niveau for de resterende punkter. Kvalitetsniveauet er knap så højt hvad angår læringsaktiviteter, men for de enkelte punkter, der synes at blive prioriteret, er der høje scorere. Det samlede gennemsnit udviser høj kvalitet.

Indretning inde udnyttes godt, der er masser af plads til leg og aktivitet – især når alrummet inddrages. Der er også masser af rum for privatliv.

Legepladsen er stor og godt indrettet. Der er kun mindre udfordringer, fx sikkerhedsmæssigt, som nemt kan håndteres.

I forhold til sundhed og sanitære foranstaltninger er der ikke observeret graverende forhold. Alle aktiviteter omkring måltider, hygiejne og sundhed foregår i en rolig, involverende og varm atmosfære. Sikkerhed på legepladsen bør dog være et tema til overvejelse.

Personalet er meget opmærksomt på børnenes sproglige udvikling og der tales meget med børnene. I forhold til literacy kan det overvejes, hvordan bøger i endnu højere grad end i dag kan indgå i hverdagslivet, fx ved at øge opmærksomheden på personalets brug af bøger. Muligvis læses bøger på andre tidspunkter end det observerede, men vi ved fra forskningen at fx stimulering af ordforråd har stor betydning for hvordan børnene klarer sig sidenhen. Dialogisk læsning er en af de metoder der er evidens for, har effekt for børns sprogudvikling.

Der kunne godt findes flere faktabøger, der kan relateres til de aktuelle emner der arbejdes med på stuen.

I forhold til temaet "Læringsaktiviteter" ved vi fra forskning at tilgængeligheden af materialer potentielt bidrager til aktivitet og læring på materialets egne præmisser men også bidrager til udvikling af samspil og interaktioner.

Natur/ science arbejdet med ormejagt, motorikaktiviteterne og krea-aktiviteten er gode eksempler på hvor det lykkes og endog har yderligere potentiale. Det kunne derfor være vigtig overvejelse - dels at konstatere, at der findes en række fundamentale og afgørende områder, hvor kvaliteten af det pædagogiske arbejde er god og til tider fremragende – dels dernæst at overveje, hvad der kunne arbejdes med inden for læringsaktiviteterne, rettes fokus på, og som der kunne arbejdes videre på med baggrund i det solide pædagogiske grundlag der allerede er til stede. Inddragelse af science og matematik ligger lige for.

Personalets relationelle og organisatoriske kompetencer er gode, så der er stort udviklingspotentiale for læringsaktiviteterne.

Der foregår så mange ting og tilbydes børnene så megen aktivitet, at det måske kan være vanskeligt at overvåge og følge med alle børn rundt, når de må bruge hele huset, men der er stort potentiale i at være tættere på de børn, der leger rolleleg. Det kan udvide og berige børnenes leg og dermed deres læring ligesom det er grobund for at fastholde de gode relationer, I allerede har til børnene.

OPSAMLING + AFTALER FREMADRETTET

Efter tilsynsmødet fremstår Stjernehuset som et dejligt sted at opholde sig uanset om man er barn eller forældre.

Der er tydelig ros og anerkendelse til personalet fra forældrerepræsentantens side, og det fremhæves flere gange, at det er dejligt at komme i huset og aflevere og hente sit barn.

Personale og ledelse reflekterer klogt over Stjernehusets udmøntning af det pædagogiske grundlag i den styrkede pædagogiske læreplan og understreger, at huset er i fuld gang med at genoptage implementeringsprocessen efter perioden med Covid-19.

Der er en varm stemning i huset og der tænkes kloge tanker om børn i udsatte positioner, forældresamarbejde og sammenhænge. Der arbejdes loyalt og med stor interesse med anbefalingerne fra Iters og Ecers i den løbende udvikling af kvalitet.

Tilsynsmødet sammenlagt med generelt gode til fremragende kvalitetsscorer i Iters og Ecers rapporter gør, at Stjernehuset fremstår som en institution med høj kvalitet i det pædagogiske arbejde, hvilket er vigtigt set fra et børneperspektiv, hvor det overordnet handler om, at hver dag er en god dag med plads til leg og spændende aktiviteter med kammerater i selskab med trygge, glade og rolige voksne.

Pædagogisk tilsynsrapport 2021

Randers kommune

Børn og Skole

Laksetorvet 1

8900 Randers

www.randers.dk

RANDERS